

29 χρόνια στο πηδάλιο της Εκκλησίας της Αλβανίας

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Αλβανίας](#)

Επιμέλεια: Ευγενία Δίτσα

Συμπληρώνονται σήμερα, 29 χρόνια από την εκλογή του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας, κ.κ. Αναστασίου, ενός ιεράρχη στον οποίο το Οικουμενικό Πατριαρχείο εμπιστεύτηκε τότε μια πολύ δύσκολη αποστολή.

Με αφορμή τη σημερινή ημέρα [το ψηφιακό κανάλι ΡΕΜΠΤΟΥΣΙΑ TV](#) θα προβάλλει εκτενή αφιερώματα στο έργο και τη δράση του Αρχιεπισκόπου Αναστασίου στην Αλβανία. Συγκεκριμένα:

Στις 10:00 π.μ. και στις 19:30 μπορείτε να δείτε Αφιέρωμα στον Αρχιεπίσκοπο Αναστάσιο.

Στις 11: π.μ. και στις 20:10 μ.μ. τη συνέντευξη που είχε παραχωρήσει ο Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας στη δημοσιογράφο Μαρία Γιαχνάκη.

Στις 14:15 π.μ. και στις 22:00 μ.μ. το ντοκιμαντέρ “Αλβανία: Ανάσταση της Ορθοδοξίας”. ζωντανά και όταν παρέλθει η ώρα μπορείτε να τα δείτε στο on demand περιεχόμενο.

ΔΕΙΤΕ ΕΔΩ ΤΑ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ

Ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος, με σύνθημα το «Χριστός Ανέστη», ξεκίνησε τότε το δύσκολο εγχείρημα της ανασύστασης της τοπικής Εκκλησίας, η οποία είχε υποστεί τεράστιο πλήγμα. Η Ενθρόνισή του πραγματοποιήθηκε στον Καθεδρικό Ναό του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Τιράνων την Κυριακή 2 Αυγούστου του 1992.

Αποδείχθηκε άνθρωπος με τεράστιο ψυχικό σθένος, ειρηνικός, αγαθός, με ισχυρή προσωπικότητα και μεγαλειώδες όραμα. Έτσι λοιπόν, βρέθηκε μόνος σε μια εχθρική Αλβανία, σε ασταθές περιβάλλον, με εχθρικές διαθέσεις, όπου πολλές φορές προσπάθησαν να τον δολοφονήσουν, ενώ κάθε φορά που η Ελλάδα και η Αλβανία αντιμετώπιζε εθνικά ζητήματα, ο Αρχιεπίσκοπος και όσοι ήταν κοντά του γίνονταν τα εξιλαστήρια θύματα των εθνικιστικών διαθέσεων.

Χάρη στον Αρχιεπίσκοπο Αναστάσιο, η Αλβανία απέκτησε σχολεία, πανεπιστήμια, ναούς, χώρους εργασίας και παραγωγής έργου για τις υπηρεσίες της εκκλησίας, οικοτροφεία, πνευματικά κέντρα, χώρους αγάπης και φιλοξενίας για ορφανά και ηλικιωμένους, θεολογική σχολή και η Αρχιεπισκοπή έγινε το σημείο αναφοράς για τους Χριστιανούς, ανοίγοντας όμως την αγκαλιά της και σε όποιον άλλον είχε ανθρώπινες ανάγκες χωρίς διακρίσεις.

Στα 93 του χρόνια ο Αρχιεπίσκοπος συνεχίζει να ζει στο ίδιο κελάκι και να προσεύχεται γονατιστός, να παρακαλάει και να δοξάζει τον Θεό για το μόχθο, τους πειρασμούς, και τα δάκρυα που του χάρισε απλόχερα, αλλά κυρίως για την ανασύσταση της Εκκλησίας της Αλβανίας.

Σημαντικά λόγια για τον Αρχιεπίσκοπο Αλβανίας

Το έργο του γράφει ιστορία στην Αλβανία και να θυμίσουμε, εδώ, τα λόγια του Παναγιώτατου Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου, όταν επισκέφθηκε την Αλβανία πριν αρκετά χρόνια, που είπε στο πλήθος, που τον υποδέχθηκε: «Ο

Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος είναι ένα δώρο του Θεού στην ανθρωπότητα».

Εξάλλου, ο Παναγιώτατος έχει χαρακτηρίσει ως «εξαίσιον θαύμα» αυτό που επιτέλεσε στην Αλβανία ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος, «παρόμοιον του οποίου εις ουδεμίαν των λοιπών Ορθοδόξων Εκκλησιών των άρτι εξελθουσών των ασφυκτικών πιέσεων των αθεϊστικών καθεστώτων, επετελέσθη».

Αξιοσημείωτος δε είναι και ο λόγος του Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής Θεόδωρου Β΄, που δήλωσε ότι το στίγμα του είναι να είναι ταπεινός, ενώ «πρότυπο, ίνδαλμα, παράδειγμα και στήριγμά μου στην ιεραποστολή έχω τον Αρχιεπίσκοπο Αλβανίας Αναστάσιο».

Η ζωή του Αρχιεπισκόπου

Γεννήθηκε στον Πειραιά, 4. 11. 1929. Έλαβε το απολυτήριο Γυμνασίου το έτος 1947 (άριστα 199/11) και το Πτυχίο της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών το 1952 (άριστα 9,53 - η υψηλότερη βαθμολογία πτυχιούχου της Θεολογικής Σχολής Αθηνών). Συνέχισε μεταπτυχιακές σπουδές Θρησκευτολογίας, Εθνολογίας, Ιεραποστολικής, Αφρικανολογίας, στα Πανεπιστήμια Αμβούργου και Μαρβούργου Γερμανίας (1965-69), ως υπότροφος του γερμανικού Ιδρύματος AlexandervonHumboldt. Αναγορεύθηκε Διδάκτωρ της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών (1970, ομόφωνα άριστα, με ειδικό βραβείο). Στη διάρκεια της στρατιωτικής του θητείας (1952-54) φοίτησε στις Σχολές Εφέδρων Αξιωματικών Σύρου και Διαβιβάσεων Χαϊδαρίου (και στις δύο πρώτευσε και έγινε «Αρχηγός Σχολής»).

Μελέτησε τα διάφορα θρησκευτά (Αφρικανικά θρησκευτά, Ινδουισμό, Βουδδισμό, Ταοϊσμό, Κομφουκιανισμό, Ισλάμ) στις χώρες που ακμάζουν (Κένυα, Ουγκάντα, Τανζανία, Νιγηρία, Ινδία, Ταϋλάνδη, Κεϋλάνη, Κορέα, Ιαπωνία, Κίνα, Βραζιλία, Καραβαϊκή, Λίβανο, Συρία, Αίγυπτο, Τουρκία κ.α.). Γλώσσες: εκτός της μητρικής και της αρχαίας ελληνικής, αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, αλβανικά. Γνωρίζει επίσης λατινικά, ισπανικά, ιταλικά, ρωσικά, κισουαχίλι.

Εκκλησιαστικό έργο στην Αλβανία

Αρχικά εργάσθηκε ως Πατριαρχικός Έξαρχος (Ιαν. 1991 - Ιούν. 1992). Ανυψώθηκε σε Μητροπολίτη Ανδρούσης (Αυγ. 1991 - Ιούν. 1992) και εξελέγη Αρχιεπίσκοπος Τιράνων και πάσης Αλβανίας (24 Ιουνίου 1992). Μέσα σε τεράστιες δυσκολίες, κατώρθωσε να ανασυγκροτήσει εκ βάθρων την Αυτοκέφαλη Εκκλησία της Αλβανίας: Διαμόρφωσε νέο Καταστατικό Χάρτη (2006)· Με επίσημη Συμφωνία με την Κυβέρνηση της Αλβανίας, η οποία έγινε νόμος του Κράτους (2009),

καθορίσθηκαν οι σχέσεις Εκκλησίας και Πολιτείας. Συγκροτήθηκαν πάνω από 400 ενορίες. Ίδρυσε τη Θεολογική-Ιερατική Σχολή (Ακαδημία) «Ανάστασις» στο Δυρράχιο (1992 εξ.), το Εκκλησιαστικό Λύκειο «Τίμιος Σταυρός», στο Αργυρόκαστρο (1998 εξ.) και στο Σούκθ-Δυρράχιο (2007-18)· Σχολή της Βυζαντινής Μουσικής στα Τίρανα (2012 εξ.).

Όλα λειτουργούν σε ιδιόκτητα συγκροτήματα με οικοτροφεία. Μόρφωσε και χειροτόνησε 168 νέους κληρικούς. Ίδρυσε Κέντρα Νεολαίας σε διάφορες πόλεις. Φρόντισε για τη μεταφραστική προσπάθεια, την έκδοση λειτουργικών και άλλων θρησκευτικών βιβλίων. Συνέστησε Τεχνική Υπηρεσία της Εκκλησίας και μερίμνησε για την ανοικοδόμηση 150 νέων ναών (μεγάλων και μικρών), αναστήλωσε 60 ναούς και μοναστήρια-πολιτιστικά μνημεία και επισκεύασε 160 ναούς και 70 εκκλησιαστικά κτίρια για σχολεία, νεανικά κέντρα, κέντρα υγείας, ξενώνες, εργαστήρια, συσσίτια για τους φτωχούς κ.λ.π., στο σύνολο 450 κτίρια. Ανέπτυξε τη φιλανθρωπική μέριμνα της Εκκλησίας, με διανομή εκατοντάδων τόννων τροφίμων, ιματισμού, φαρμάκων.

Ίδρυσε την πρώτη Ορθόδοξη αλβανική εφημερίδα Ngjallja «Ανάστασις» (1992 εξ.), το παιδικό περιοδικό Gëzohu «Χαίρε» (1997 εξ.), το νεανικό περιοδικό Kambanat «Καμπάνες» (), την επιστημονική επιθεώρηση Kërkim «Έρευνα» (2009 εξ.), το δελτίο «NewsfromOrthodoxy in Albania» (1996-2002), καθώς και Ραδιοφωνικό σταθμό Radio-Ngjallja (1997 εξ.). Μερίμνησε για τη δημιουργία Εργαστηρίων της Εκκλησίας (τυπογραφείο, κηροπλαστείο, ξυλουργείο, εργαστήρια αγιογραφίας και αποκαταστάσεως εικόνων). Αγωνίσθηκε για τη διεκδίκηση της εκκλησιαστικής περιουσίας.

Παράλληλα με την ανασύσταση της Ορθόδοξου Εκκλησίας, ανέπτυξε πρωτοποριακά προγράμματα στους τομείς εκπαίδευσης, υγείας, κοινωνικής προνοίας, αγροτικής αναπτύξεως, πολιτισμού και οικολογίας. Ίδρυσε την Ορθόδοξο Κλινική «Ευαγγελισμός» (Διαγνωστικό Ιατρικό Κέντρο) με 24 ειδικότητες και τρία πολυϊατρεία σε άλλες πόλεις· Επίσης το Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισεως, με έξι ειδικότητες στα Τίρανα και τέσσερις ειδικότητες στο Αργυρόκαστρο (το οποίο λειτούργησε από 1998-2008). Τούτο αναβαθμίστηκε εν συνεχεία στο Πανεπιστημιακό Κολέγιο «Λόγος» (2009 εξ.)· Γενικό και Επαγγελματικό Λύκειο στο Μεσοπόταμο· τρία εννιάχρονα Σχολεία και Λύκεια στα Τίρανα, στο Δυρράχιο, στην Κορυτσά και στο Αργυρόκαστρο· Οικοτροφείο Μαθητριών Λυκείου στο Βουλιαράτι, 19 νηπιαγωγεία σε διάφορες πόλεις. Φρόντισε για την κατασκευή δρόμων, υδραγωγείων, γεφυρών, την επισκευή δημοσίων σχολείων, κ.α.

Κατά την περίοδο 2013 - 2019 πραγματοποιήθηκε η κατασκευή τριών

υδροηλεκτρικών έργων συνολικής ισχύος 19 MW (Librazhd, Llengen, Sllabinja), τα οποία συμβάλλουν στην ενίσχυση των υποδομών της χώρας και έχει σαφή κοινωνικό σκοπό. Με τα έσοδά τους, η Ορθόδοξος Αυτοκέφαλος Εκκλησία της Αλβανίας θα συνεχίσει τις πνευματικές, φιλανθρωπικές και εκπαιδευτικές προσπάθειες. Μετά την εξόφληση των δανείων ένα ποσοστό θα διατίθεται για πτωχότερες Ορθόδοξες Εκκλησίες.

Με όλες αυτές τις πρωτοβουλίες δόθηκε εργασία σε χιλιάδες ανθρώπους, δημιουργήθηκαν σοβαρά έργα κοινωνικής υποδομής και η Ορθόδοξος Εκκλησία της Αλβανίας αναδείχθηκε σε πολυδύναμο πνευματικό και αναπτυξιακό παράγοντα.

Ο Αρχιεπίσκοπος υπήρξε επίσης, ιδρυτικό μέλος και κατά διαστήματα Πρόεδρος της Διομολογιακής Βιβλικής Εταιρείας της Αλβανίας (2009 εξ.) και του Διαθρησκειακού Συμβουλίου της Αλβανίας (2007 εξ.), το οποίο τιμήθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας με το ανώτατο παράσημο “Nderi i Kombit” (Τιμή του Έθνους) (2021). Στην κρίση του Κοσσυφοπεδίου (1999) οργάνωσε ευρύτατο ανθρωπιστικό πρόγραμμα, το οποίο βοήθησε 33.000 περίπου πρόσφυγες σε διάφορα μέρη της Αλβανίας. Συνέδεσε την Εκκλησία της Αλβανίας με διεθνείς Εκκλησιαστικούς Οργανισμούς. Κατά την ένταση μεταξύ Ελλάδος - Αλβανίας συνέβαλε στην εκτόνωσή της και στην προσέγγιση των δύο χωρών. Συγχρόνως αγωνίσθηκε για την άμβλυνση των αντιθέσεων στα Βαλκάνια. Το 2000, κατόπιν προτάσεως 33 Ακαδημαϊκών της Ακαδημίας Αθηνών και πολλών προσωπικοτήτων της Αλβανίας, υπήρξε υποψήφιος για το Βραβείο Νόμπελ της Ειρήνης.